

és erőteljes növekedésnek örvendeni. Ad b) Talajjavítók közé elegyített egyéb fanemek sokkal korábban érnek el kívánt vastag- és magasságot, nevezetesen a túlevelűek lombfák elegyében. Ad c) Hacsakélyebb fordáju fanemeket hosszabb fordáju állabokban szórva nyosán növelünk, úgy azokat a maga idejében kiszedhetjük, anélkül, hogy az állab zárlatát megszakítanók.

Fölszámláltuk tehát az elegyes állabok határozott és főelőnyeit. Mindamellet azonban nem tagadjuk, hogy létezhetnek viszonyok, melyek között a tiszta állabok föntartása vagy olyak alapítása czél-szerű, sőt szükségesnek mondható; így például, ha a helyi szükséglet vagy a termőhely minősége csak egy fanemnek kedvez. De az ily esetek kivételt képeznek, szabályul tehát mégis csak elegyes állabokat ajánlhatunk.

A mezőgazdaság az idei párisi világkiállításnál.

A császári kiállítási bizottság Párisban az „Annales de l' Agriculture francaise“ czimű gazd. lapnak hivatalos részében egy értesítést tesz közzé: a gazdasági kiállítás színhelyéül Páris szomszédságában fekvő Billancourt szigeten tartandó gazd. gépek és termékek kiállításáról és ezzel összekapcsolt nagyszerű kísérletek és miveletekről. Azon nagy érdeknél fogva, melylyel ezen tudósítás olvasóinkra nézve is bir, időszerűnek tartjuk azt itt egész terjedelmében közölni:

„Az 1867-iki általános gazdasági kiállítás azon szándékból szerveztetik, hogy a közönségnek alkalma legyen úgy a földmivvelés terményeit, mint a termelési módszereket — a gyakorlati élethez lehetőleg közel álló viszonyok közt szemlélhetni.

Minthogy azonban a különféle gazdasági miveletek gyakorlati módon sem a kiállítási palotában, sem pedig a Mars-mezőn nem mutathatók; ennél fogva a császári bizottság az általános kiállításstervezetbe még egy nagyszerű gazdasági kísérleti telket is belevont, mely arra van rendelve, hogy a mezőn és a majorban használtatni szokott eszközöket gyakorlati alkalmazásukban előtüntesse és a mezei munkák praxisára nézve a nagy közönségben hasznos eszméket terjeszzen.

Ezen czélból a Párisnál szomszédos helyek közül a Mars-mezőhöz közelfekvő Billancourt szigete választatott, mely közel 30

kat. hold területtel és középminőségű talajjal bir, minő a különféle miveleti kísérletekre épen legjobban megfelel.

Hogy azonban ezen kísérleti telken egyidejüleg egy nagy gépkiállítást rendezni, a különféle gazd. eszközöket s gépeket gyakorlati működésben mutatni, nemkülönben a sokféle gazdasági munkálatokat és ügymeneteket természetes valóságban előtüntetni lehessen: e czélra a nevezett szigetnek területe különböző részekbe osztatott, megfelelőleg a gazdasági munkák nagy szakaszainak.

Az első osztály a gépek által végezhető gazdasági munkákra van szánva. Különös tetőzet alatt fognak itt a cséplő, gyök-, szecskavágó és daráló gépek meg a rosták dolgozni. Ezen mezőgazdasági munkák példáival egyidejüleg a velők némileg rokon gazd. iparágak is fognak szemlére kiállítatni, u. m. a hizlalni szokott különféle baromfi; továbbá a szesz-, keményítő- és olajgyártás, a vaj-, sajt- és borkészítés, nemkülönben a méhtenyésztés, méz- és viasztermeléssel.

Ugyanezen osztályban fognak a közönség szeme alatt a faczipőkészítők, kosárfonók, esztergálosok, molnárok dolgozni, és lesznek az alagső-gépek és más gazd. cserépmunkák kiállítva.

Az első osztálynak azon részében, mely a gazdasági munkálatokra van szánva, azok számára, kik e pontban is okulást nyerni kívánnak, gyakorlatilag látható leend a kereskedelmi trágyák készítése, a koproliothok zuzatása, a superphosphat gyártása, állati anyagok és ürülékek szagtalanítása, melyek mind mint trágyázásra alkalmazható, vagy a trágya javítására szolgáló tárgyak a gazdát közelebbről érdeklik.

A kísérleti telek második osztálya szánva van azon eszközök és gépeknek, melyek a talaj mivélésénél, a növények ápolásánál és aratásánál működnek, és kézi, ígás vagy gőz-erővel mozgattatnak.

Ezen osztályban különös és kimerítő kísérletek fognak a különféle ekékkel és arató-gépekkel eszközöltetni; időszakonkinti vetések pedig a vető- és kapáló-gépeknek rendes alkalmazását fogják előtüntetni. Emellett minden szükséges készülétek meg fognak tétetni, hogy hónapról hónapra az egyes mezei munkálatok, az időjárás és évszagnak megfelelőleg, végeztethessenek.

A harmadik osztályban helyet nyernek a természetes és mesterséges rétek példányképei, az alagsővezési munkálatok, a talaj fölötti és alatti öntöztetések híg-trágyával, hígított boreczettel és tiszta vízzel. Ugyanitt lesznek láthatók a különféle vizemelő-gépek, szilipek és más a viznek gazdasági alkalmazásánál használtatni szo-

kott eszközlések. Végre a kaszáló, forgató- és gereblye-gépek szinte ezen osztályban fognak különleges működéseikben szemlélhetőek lenni.

A negyedik osztályban a cukorrépa, krumpli és egyéb gyöknövények fognak a legujabb módok szerint és a legtökéletesebb eszközök alkalmazása mellett természetni.

Az ötödik osztály végre különleges miveletekre szolgál; továbbá konyhaveteményekre és meleg-ágyakra, gomba-tenyésztésekre, zsázsatermesztésre, rózsa-, pöszméte-, eper s egyéb virág- s gyümölcs-növények művelésére, melyeknek tenyésztése különösen nagy városok közelében bir nagy fontossággal.

A kísérleti teleknek illetén beosztása azon benső szándékból történt, hogy két sorbéli gazd. kísérleteket lehessen szervezni, a közönség általános oktatására és a gazdák különleges beavattatására.

A kísérleteknek első sorozata a napon t a i kísérletekre van szánva, melyek a közönséget a gazdaszatnak különböző pházisai és legfontosabb műtételeivel megismertessék, az egyes veteményfajok és évszakok szerint. Ezen kísérletek egyes kiállítók által fognak — az ezen osztály vezetőjével megállapított terv szerint — foganatosítani, mely utóbbinak kötelességében álland, minden napra egy programot készíteni, mely azután Billancourtban és a Mars-mezőn maga idején közhírré tétetni fog.

A kísérletek második sorozatának azon célja leend: az egyes gazdálkodási módszerek, eszközök és újabb gépeknek viszonylagos becsét kitüntetni.

Ezekkel összefüggésben a javított eszközök munkaképességét kimutató versenyzések fognak rendeztetni, e célra különösen kiszemelt helyeken és következő módozatok szerint.

Az első versenymunka a fű, lóher és luczernának géppeli kaszálására, a géppeli szénaforgatás és gyűjtésre fog vonatkozni. Azáltal, hogy különösen e célra szánt lóherések fognak előkészítetni és a versenytér gyakran fog megöntöztetni: lehetővé tétetik a kaszáló kísérleteknek hetenkinti ismétlése.

A második versenyszemle a gőz által mozgatott ekék s egyéb talajmunkáló eszközöknek van szánva. Ezek egyébiránt a kiállítás egész tartama alatt fognak dolgozni. A nagy jelentőségű kérdések, melyek a gőzműveléssel kapcsolatban vannak, ezen versenyt különösen fogják érdekessé tenni.

A h a r m a d i k versenynek feladata lesz, kimutatni azon eredményeket, melyek a talajmunkálásnál — szántás, boronálás, hengerezésnél igás erővel érhetőek el.

A n e g y e d i k versenytéren a vetőgépek fognak működni — Ezek számára egy különös tér van fentartva, mely minden 14 nap rendszeren felszántva, megboronálva és a vetés alá elkészítve lesz. Ezáltal válik lehetségessé, a különféle vetőgépek hasznosságai és tökéletességi fokát egymás mellett szemlélhetni és a fejlődő vetésen különleges munkájuknak eredményét megítélhetni. Az így történt vetéseken egyszersmind a különféle sormivelők fognak versenyképen dolgozhatni.

A gazdasági földtermékek aratása a versenyzés ötödik szakaszát fogja képezni, és az itt felállítandó gabona-aratógépek igen tanulságos eredményekre fognak — az egyes gépek viszonylagos munkaképességére, nemkülönben a gép- és kézmunka összehasonlítására nézve szolgálhatni.“

Az itt elsorolt versenyek, a végleges program szerint, következő rend- és időszerint fognak megtartatni, és pedig:

April 1-én kezdetét veszi a különféle ekék, vizemelő gépek s gőzgépek versenye, April 15-én a gőzekék, boronák, hengerek, irtó-ekék, csorozslaekék, s az alagsó készítő gépek versenye. Május 1-én a magvetőgépek s trágyaoszlatógépek, len- s kendertörőgépek, szállító eszközök: szekerek, ló- s ökörszerszámok, mázsák, köpülőgépek s egyéb a tejgazdasághoz szükséges gépek s eszközök versenye. Máj. 15-én kaszáló, szénaforgató s gyűjtőgépek s szénaszárító eszközök, szénasajtók és a széna eltartására szolgáló készülétek. Junius 1-én a kovács munkák s gazdaság rendezési tervek vizsgálja veszi kezdetét. Junius 15-én szezskavágók, gyök- s gumómeteszők, lókapák, daráló- gépek versenye. Julius 1-én a különféle állatok nyírására használt eszközök versenye. Julius 15-én az aratógépek s egyéb a gabona-aratásnál s betakarásánál használt eszközök s gépek versenye. Aug. 1-én cséplőgépek s a magvak tisztítására szolgáló gépek s eszközök versenye, s a magvak eltartására szolgáló készülétek vizsgálja. Aug. 15-én falusi sütőkemenczék s főzelékfélék szárítására. Lenáztatás s trágyakészítésre szolgáló készülétek mintáinak vizsgálja. Szeptember és októberben a különféle gazd. iparüzletekre vonatkozó tervek vizsgálja. A gőzekék april 15—30-ig tartó versenye a Páris közelében eső vincennesi császári majorban fog megtartatni, a kaszáló- és aratógépek versenye pedig Fouilleuse szintén császári majorban. És

pedig amazzal május 15—31-ig luczernaföldön, emezzel pedig julius 15—31-kéig.

A császári bizottságnak egy újabb tudósítása hirül adja: az élő marhának kiállításai rendjét a Billancourt szigetén. A marhák, bizonyos csoportba osztva, felváltva lesznek kiállítva, egy csoport mindig 14 nap hosszúig, és pedig a következő rendben:

A hó I. felében:		A hó II. felében:	
Aprilis	{ Husjuhok ; Tenyészjuhok ;		Hizómarha.
Május:	Fejős tehenek ;		Gyapjuhok.
Junius:	Igás lovak ;		Baromfi.
Julius:	{ Igás ökrök ; Tenyészmarha ;		Vadász-, háta- és koca-lovak.
Augustus:	Kutyák ;		Igás ökrök, páronkint befogva és versenyben dolgozva.
Szept.:	Sertés tenyészmарha ;		Szamarak és öszvérek.
Október:	Mindennemü hizott marha ;		Honosításra alkalmas vagy már meghonosított állatok.

A szemlével egyszersmind nyilvános eladások lesznek kapcsolatban, szintugy a tenyész-, mint a többi állatokra nézve.

A kiállításai jutalmak következőleg vannak megállapítva:

Egy 10,000 frank értékü jutalom-dij azon kiállító számára, kinek czikkei olyanok gyanánt elismertetnek, melyek a mezőgazdaságra különösen nagy és lényeges hasznot hoztak.

Gazdasági mivelés módokra és eszközökre hét arany érem, 1000 frank értékben, 50 ezüst és 50 bronz érem.

Gazdasági állatokra 20 arany érem, 1000 frank értékkel, 150 ezüst és megfelelő számu bronz érmek vannak határozva.

Azonkívül dicséretes megemlézések és 40 darab műtárgy fognak az érempenzeken kívül kiosztatni.

Számos vállalkozók is jelentkeztek már, kik a látogató közönséget a gazdasági kiállítás színhelyén mindennemü szükségletekkel, jutányos áron, ellátni fogják.

Óhajtjuk, hogy ezen annyira érdekesnek és tanulságosnak ígérkező kiállítást t. gazdatársaink közül minél többen látogassák.